

FYUG Programme

Semester IV

Course Code: DSCEDN05

Course Title: Development of Education in Post Independence India

Unit-1 Constitutional Provisions of Education in India

1-mark questions

1. Which of the following provisions of the Indian Constitution deals with early childhood care and education for children below the age of six years?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ তলৰ কোনটো অনুচ্ছেদে ছয় বছৰৰ তলৰ শিশুৰ বাবেশিশুৰ প্ৰাৰম্ভিক যত্ন আৰু শিক্ষাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে?

a. Article 21A

ক) অনুচ্ছেদ ২১ A

b. Article 39(f)

খ) অনুচ্ছেদ ৩৯ (f)

c. Article 45

গ) অনুচ্ছেদ ৪৫

d. Article 51A

ঘ) অনুচ্ছেদ ৫১ A

2. Under which part of the Indian Constitution does Article 45 fall?

৪৫ নং অনুচ্ছেদ ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো অংশৰ অধীনত পৰে?

3. Which constitutional amendment modified Article 45?

কোনটো সাংবিধানিক সংশোধনে ৪৫ নং অনুচ্ছেদক সংশোধন কৰিছে?

4. The Right to Free and Compulsory Education for children between age group of 6-14 years has been inserted in an Indian Constitution as

৬-১৪ বছৰ বয়সৰ ভিতৰৰ শিশুৰ বাবে বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষাৰ অধিকাৰ ভাৰতীয় সংবিধানত সন্নিৱিষ্ট কৰা হৈছে

a. Article 46

অনুচ্ছেদ ৪৬

b. Article 16

অনুচ্ছেদ ১৬

c. Article 45A

অনুচ্ছেদ ৪৫A

d. Article 21A

অনুচ্ছেদ ২১ A

5. According to the amended Article 45, up to what age should children receive early childhood care and education?

সংশোধিত অনুচ্ছেদ ৪৫ অনুসৰি শিশুৱে কিমান বয়সলৈকে প্ৰাথমিক শিশুৰ যত্ন আৰু শিক্ষা লাভ কৰিব লাগে?

6. Which of the Article has provided the right to education as a fundamental right for children aged between 6 to 14?

কোনটো অনুচ্ছেদে ৬ৰ পৰা ১৪ বছৰৰ ভিতৰৰ শিশুৰ বাবে মৌলিক অধিকাৰ হিচাপে শিক্ষাৰ অধিকাৰ প্ৰদান কৰিছে?

7. The Right to Education Act (RTE) was passed in which year?

শিক্ষাৰ অধিকাৰ আইন (আৰ টি ই) কোন বছৰত গৃহীত হৈছিল?

8. In which part of Article 45 discusses about Right to Free and Compulsory Education.

৪৫ নং অনুচ্ছেদৰ কোনটোঅংশত বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষাৰ অধিকাৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হৈছে।

9. Right to Free and Compulsory Education is presently known as-

বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষাৰ অধিকাৰকবৰ্তমান..... নামেৰে জনাজাত.

10. In which year Right to Free and Compulsory Education was modified to Right to Education (RTE).

কোন চনত বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষাৰ অধিকাৰক শিক্ষাৰ অধিকাৰ (আৰ টি ই)লৈ সংশোধন কৰা হৈছিল।

11. Which directive principle of state policy (DPSP) was modified after the introduction of Article 21A?

২১A অনুচ্ছেদ প্ৰৱৰ্তনৰ পিছত ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাল্লককোনটো নীতিসমূহ(DPSP) নীতি সংশোধন কৰা হৈছিল?

12. What is the age group covered under Article 21A for free and compulsory education?

বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষাৰ বাবে ২১ক অনুচ্ছেদৰ অধীনত সামৰি লোৱা বয়সৰ গোটটো কিমান?

13. What is the age group for disable students covered under Article 21A for free and compulsory education?

বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষাৰ বাবে ২১A অনুচ্ছেদৰ অধীনত সামৰি লোৱা অক্ষম ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বয়সৰ গোট কিমান?

14. Before Article 21A was introduced, which article emphasized free and compulsory education?

২১A অনুচ্ছেদ প্ৰৱৰ্তনৰ পূৰ্বে কোনটো অনুচ্ছেদে বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল?

15. Under which Act was the No Detention Policy introduced in India?

কোনখন আইনৰ অধীনত ভাৰতত No Detention Policy প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছিল?

16. The No Detention Policy was applicable to students of which classes?

কোনবোৰ শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে কোনো ডিটেনচন পলিচি প্ৰযোজ্য নাছিল?

17. What does ECCE stand for?

ECCE ৰ অৰ্থ কি?

18. The National Education Policy (NEP) 2020 recommends ECCE for children up to what age?

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (NEP) 2020 ত কিমান বয়সৰ শিশুৰ বাবে ECCE ৰ পৰামৰ্শ দিয়া হৈছে?

19. What type of learning is encouraged in ECCE? (Rote learning / Experiential learning)

ECCE ত কেনেধৰণৰ শিকণক উৎসাহিত কৰা হয়? (মুখস্থ শিকণ / অভিজ্ঞতাভিত্তিক শিকণ)

20. Which article prohibits discrimination on grounds of religion, race, caste, sex, or place of birth?

কোনটো অনুচ্ছেদত ধৰ্ম, জাতি, জাতি, লিংগ বা জন্মস্থানৰ ভিত্তিত বৈষম্য নিষিদ্ধ কৰা হৈছে?

21. Which sections of society are specifically mentioned in Article 46 for upliftment?

৪৬ নং অনুচ্ছেদত সমাজৰ কোনবোৰ শ্ৰেণীক উত্থানৰ বাবে বিশেষভাৱে উল্লেখ কৰা হৈছে?

22. What does Article 28(1) state about religious instruction in educational institutions?

২৮(১) অনুচ্ছেদত শিক্ষানুষ্ঠানত ধৰ্মীয় শিক্ষাৰ বিষয়ে কি কোৱা হৈছে?

23. According to Article 28(2), in which type of institutions is religious instruction allowed?

২৮(২) অনুচ্ছেদ অনুসৰি কোন ধৰণৰ প্রতিষ্ঠানত ধৰ্মীয় শিক্ষাৰ অনুমতি?

24. Does Article 29 apply only to minorities?

২৯ নং অনুচ্ছেদ কেৱল সংখ্যালঘুৰ ক্ষেত্ৰতহে প্ৰযোজ্য নেকি?

25. Can religious education be given in schools that receive government aid?

চৰকাৰী সাহায্য লাভ কৰা বিদ্যালয়ত ধৰ্মীয় শিক্ষা দিব পাৰিনে?

26. Can a student be forced to take religious education in a government-aided school?

চৰকাৰী সাহায্যপ্ৰাপ্ত বিদ্যালয়ত এজন ছাত্ৰক ধৰ্মীয় শিক্ষা ল'বলৈ বাধ্য হ'ব পাৰেনে?

27. What type of rights does Article 29 provide?

২৯ নং অনুচ্ছেদত কেনেধৰণৰ অধিকাৰ প্ৰদান কৰা হৈছে?

28. What does Article 239 of the Indian Constitution deal with?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ২৩৯ নং অনুচ্ছেদত কি বিষয়ৰ ওপৰত আলোচনা কৰা হৈছে?

29. In which year was education moved to the Concurrent List?

কোন বছৰত শিক্ষাক সমবৰ্তী সূচীলৈ স্থানান্তৰ কৰা হৈছিল?

30. Which Constitutional Amendment transferred education from the State List to the Concurrent List?

কোনটো সাংবিধানিক সংশোধনে শিক্ষাক ৰাজ্যিক সূচীৰ পৰাসমবৰ্তী সূচীলৈ স্থানান্তৰিত কৰিলে?

31. Under which Schedule of the Indian Constitution are the Union, State, and Concurrent Lists mentioned?

32. ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনখন অনুসূচীৰ অধীনত কেন্দ্ৰীয়, ৰাজ্যিক, সমবৰ্তী তালিকাৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছে?

33. Name one aspect of education that falls under the Union List.

শিক্ষাৰ এটা দিশ উল্লেখ কৰা যিটো কেন্দ্ৰীয় তালিকাৰ অন্তৰ্গত।

34. Before the 42nd Amendment, under which list did education fall?

৪২ নং সংশোধনীৰ পূৰ্বে কোনখন তালিকাৰ অধীনত শিক্ষা বিষয়টো থাকে?

35. Which government is responsible for primary and secondary education?

প্ৰাথমিক আৰু মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বাবে কোনখন চৰকাৰ দায়বদ্ধ?

36. Name a type of school that is primarily managed by State Governments.

প্ৰধানকৈ ৰাজ্য চৰকাৰৰ দ্বাৰা পৰিচালিত বিদ্যালয়ৰ প্ৰকাৰৰ নাম লিখা।

6-mark questions

1. What is the Right to Education (RTE) Act, 2009? Explain its main features.

শিক্ষাৰ অধিকাৰ (RTE) আইন, ২০০৯ কি? ইয়াৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

2. What is Early Childhood Care and Education (ECCE)? Explain its importance.

Early Childhood Care and Education (ECCE) কি? ইয়াৰ গুৰুত্ব বুজাই দিয়া।

3. Why is ECCE important for a child's development?

শিশুৰ বিকাশৰ বাবে ECCE কিয় গুৰুত্বপূৰ্ণ?

4. How does Article 46 help in reducing social inequalities in India?

ভাৰতৰ সামাজিক বৈষম্য হ্রাস কৰাত ৪৬ নং অনুচ্ছেদে কেনেদৰে সহায় কৰে?

5. Explain the significance of Article 25(1), 28(1), (2) and (3).

২৫(১), ২৮(১), (২) আৰু (৩) অনুচ্ছেদৰ তাৎপৰ্য্য ব্যাখ্যা কৰা।

6. What are the main provisions of Article 29?

২৯ নং অনুচ্ছেদৰ মূল বিধানসমূহ কি কি?

7. What are the key provisions of Article 30?

৩০ নং অনুচ্ছেদৰ মূল বিধানসমূহ কি কি?

10-mark questions

1. Explain the importance of ECCE in the overall development of a child.

শিশুৰ সামগ্ৰিক বিকাশত ECCEৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

2. Discuss the importance of the RTE Act in ensuring free and compulsory education in India.

ভাৰতত বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক শিক্ষা সুনিশ্চিত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত RTE আইনৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

3. Discuss the constitutional provisions and importance of Article 239?

২৩৯ নং অনুচ্ছেদৰ সাংবিধানিক বিধান আৰু গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা?

4. Discuss the constitutional provisions related to education in the Union, State and Concurrent Lists.

কেন্দ্ৰীয়,ৰাজ্যিক,সমবৰ্তী তালিকাতথকাশিক্ষা সম্পৰ্কীয় সাংবিধানিক বিধানসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

UNIT II

Developments of Education in India (Commissions)

1-mark questions

(True/False type)

1. University education commission is also known as Radhakrishnan commission.
(True/False)
বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগক ৰাধাকৃষ্ণন আয়োগ বুলিও কোৱা হয়।
(সঁচা/মিছা)
2. The university has to educate the mind and soul of the students. (True/False)
বিশ্ববিদ্যালয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মন আৰু আত্মাক শিক্ষিত কৰিব লাগিব। (সঁচা/মিছা)
3. The University education commission's focus was to improve the teaching standard of higher education.
(True/False)
বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ গুৰুত্ব আছিল উচ্চ শিক্ষাৰ পাঠদানৰ মানদণ্ড উন্নত কৰা।(সঁচা/মিছা)
4. The university education commission revised pay scales and qualifications of university and college teachers. (True/False)
বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগেবিশ্ববিদ্যালয় আৰু কলেজৰ শিক্ষকৰ দৰমহা স্কেল আৰু অৰ্হতাৰ সংশোধন কৰে।(সঁচা/মিছা)
5. When was the University Education Commission established?
বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগ কেতিয়া প্ৰতিষ্ঠা হৈছিল?
6. Who was the chairman of the University Education Commission?
বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ অধ্যক্ষ কোন আছিল?
7. What was the main objective of the University Education Commission?
বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ মূল উদ্দেশ্য কি আছিল?
8. What is the other name of the University Education Commission?
বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ আনটো নাম কি?

9. Which year was the University Education Commission's report submitted?
কোন বছৰত বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ প্ৰতিবেদন দাখিল কৰা হৈছিল?
10. What was the key recommendation of the University Education Commission regarding the medium of instruction?
বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ শিক্ষাৰ মাধ্যমৰ সম্পৰ্কে মূল পৰামৰ্শ কি আছিল
11. What does the University Education Commission's report emphasize for improving university education in India?
বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ প্ৰতিবেদনত ভাৰতত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষা উন্নতিৰ বাবে কি গুৰুত্ব দিয়া হৈছে
12. How many members were there in the University Education Commission?
বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগত কিমানজন সদস্য আছিল?
13. What is the significance of the University Education Commission's report for higher education in India??
ভাৰতত উচ্চশিক্ষাৰ বাবে বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ প্ৰতিবেদনৰ তাৎপৰ্য্য কি?
14. Which government body implemented the suggestions of the University Education Commission?
কোন চৰকাৰী সংস্থাই বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ পৰামৰ্শ কাৰ্যকৰী কৰিলে?
15. When was the Secondary Education Commission established?
মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগ কেতিয়া প্ৰতিষ্ঠা হৈছিল?
16. Who was the chairman of the Secondary Education Commission?
মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ অধ্যক্ষ কোন আছিল?
17. What is the other name of the Secondary Education Commission?
মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ আনটো নাম কি
18. In which year did the Secondary Education Commission submit its report?

কোন বছৰত মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগে প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিছিল?

19. What was the primary objective of the Secondary Education Commission?

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য কি আছিল?

20. What type of education did the Secondary Education Commission focus on?

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগে কেনেধৰণৰ শিক্ষাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল?

21. How many members were there in the Secondary Education Commission?

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগত কিমানজন সদস্য আছিল?

22. What recommendation did the Secondary Education Commission make regarding the structure of secondary education?

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগে মাধ্যমিক শিক্ষাৰ গাঁথনিসন্দৰ্ভতকি পৰামৰ্শ দিলে

23. According to the Secondary Education Commission, which type of education was to be emphasized in secondary schools?

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ মতে, কোন ধৰণৰ শিক্ষামাধ্যমিক বিদ্যালয়ত গুৰুত্ব দিছিল

24. When was the Education Commission 1964-66 established?

১৯৬৪-৬৬ চনত শিক্ষা আয়োগ কেতিয়া প্ৰতিষ্ঠা হৈছিল?

25. Who was the chairman of the Education Commission 1964-66?

১৯৬৪-৬৬ চনত শিক্ষা আয়োগৰ অধ্যক্ষ কোন আছিল?

26. What is the other name of the Education Commission 1964-66?

১৯৬৪-৬৬ চনৰ শিক্ষা আয়োগৰ আনটো নাম কি?

27. In which year did the Education Commission 1964-66 submit its report?

১৯৬৪-৬৬ চনৰ শিক্ষা আয়োগে কোন চনত প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিছিল?

28. What was the primary focus of the Education Commission 1964-66?

১৯৬৪-৬৬ চনত শিক্ষা আয়োগৰ প্ৰধান কেন্দ্ৰবিন্দু কি আছিল?

29. How many members were there in the Education Commission 1964-66?

১৯৬৪-৬৬ চনত শিক্ষা আয়োগত কিমানজন সদস্য আছিল?

30. What major recommendation did the Education Commission 1964-66 make regarding the structure of education in India?

১৯৬৪-৬৬ চনৰ শিক্ষা আয়োগে ভাৰতত শিক্ষাৰ গাঁথনি সন্দৰ্ভত কি ডাঙৰ পৰামৰ্শ দিছিল

6-mark questions

1. Explain the main objectives of the University Education Commission and discuss the key recommendations it made for improving university education in India.

বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ মূল উদ্দেশ্য ব্যাখ্যা কৰা আৰু ভাৰতত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষা উন্নত কৰাৰ বাবে ই আগবঢ়োৱা মূল পৰামৰ্শসমূহ আলোচনা কৰা

2. Discuss the University Education Commission's views on the examination system in Indian universities and its recommendations regarding language use in higher education.

ভাৰতীয় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰীক্ষা ব্যৱস্থাৰ ওপৰত বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ মতামত আলোচনা কৰা আৰু উচ্চ শিক্ষাত ভাষা ব্যৱহাৰ সম্পৰ্কে ইয়াৰ পৰামৰ্শ আলোচনা কৰা।

3. Analyze the recommendations of the University Education Commission regarding the modernization of the curriculum in Indian universities.

ভাৰতীয় বিশ্ববিদ্যালয়সমূহৰ পাঠ্যক্রমৰ আধুনিকীকৰণ সন্দৰ্ভত বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ পৰামৰ্শসমূহ বিশ্লেষণ কৰা।

4. Explain the recommendation of the University Education Commission regarding women education.

মহিলা শিক্ষাৰ সন্দৰ্ভত বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ পৰামৰ্শ ব্যাখ্যা কৰা।

5. Explain the main objectives of the Secondary Education Commission and discuss the key recommendations it made to improve the secondary education system in India.

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ মূল উদ্দেশ্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা আৰু ভাৰতৰ মাধ্যমিক শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ উন্নতিৰ বাবে ই আগবঢ়োৱা মূল পৰামৰ্শসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

6. Analyze the recommendations of the Secondary Education Commission regarding the structure of secondary education. How did the commission suggest organizing the curriculum at the secondary level?

মাধ্যমিক শিক্ষাৰ গাঁথনি সম্পৰ্কে মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ পৰামৰ্শ বিশ্লেষণ কৰা। আয়োগে মাধ্যমিক পৰ্যায়ত পাঠ্যক্রম সংগঠিত কৰাৰ পৰামৰ্শ কেনেকৈ দিছিল?

7. Discuss the role of vocational education as emphasized by the Secondary Education Commission.

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগে গুৰুত্ব দিয়াৰ দৰে বৃত্তিমূলক শিক্ষাৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

8. Examine the Secondary Education Commission's proposals regarding the teacher training system. What changes did the commission recommend for improving the quality of secondary education teachers in India?

শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ ব্যৱস্থাৰ সন্দৰ্ভত মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ প্ৰস্তাৱসমূহ পৰীক্ষা কৰা। ভাৰতৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ শিক্ষকৰ মান উন্নত কৰাৰ বাবে আয়োগে কি কি পৰিৱৰ্তনৰ পৰামৰ্শ দিছিল?

9. Discuss the major recommendations made by the Education Commission 1964-66 regarding the structure of education in India. How did the commission envision the ideal education system?

ভাৰতৰ শিক্ষাৰ গাঁথনি সম্পৰ্কে শিক্ষা আয়োগে ১৯৬৪-৬৬ চনত দিয়া প্ৰধান পৰামৰ্শসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। আয়োগে কেনেকৈ আদৰ্শ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ কল্পনা কৰিছিল?

10. Analyze the role of language in education as discussed by the Education Commission 1964-66. What recommendations did the commission make regarding the medium of instruction at different levels of education?

শিক্ষা আয়োগে ১৯৬৪-৬৬ চনত আলোচনা কৰা ধৰণে শিক্ষাত ভাষাৰ ভূমিকা বিশ্লেষণ কৰা। শিক্ষাৰ বিভিন্ন স্তৰত শিক্ষাৰ মাধ্যম সন্দৰ্ভত আয়োগে কি পৰামৰ্শ আগবঢ়ালে?

11. Evaluate the significance of the Education Commission 1964-66 in the context of higher education reforms in India. What were the key suggestions made to improve the quality of university and college education?

ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষা সংস্কাৰৰ প্ৰেক্ষাপটত ১৯৬৪-৬৬ চনৰ শিক্ষা আয়োগৰ তাৎপৰ্যৰ মূল্যায়ন কৰা। বিশ্ববিদ্যালয় আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ মান উন্নত কৰাৰ বাবে কি কি মূল পৰামৰ্শ দিয়া হৈছিল?

12. The Education Commission 1964-66 emphasized the importance of vocational education. Discuss its recommendations for incorporating vocational training in schools and how it was aimed at addressing the needs of the economy.

১৯৬৪-৬৬ চনত শিক্ষা আয়োগে বৃত্তিমূলক শিক্ষাৰ গুৰুত্বৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল। বিদ্যালয়সমূহত বৃত্তিমূলক প্ৰশিক্ষণ অন্তৰ্ভুক্ত কৰাৰ বাবে ইয়াৰ পৰামৰ্শসমূহ আৰু অৰ্থনীতিৰ প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ পূৰণৰ বাবে ইয়াৰ লক্ষ্য কেনে আছিল সেই বিষয়ে আলোচনা কৰা।

10-mark questions

1. Discuss the significance of the University Education Commission (1948-49) in shaping the higher education system in post-independence India.

স্বাধীনোত্তৰ ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষা ব্যৱস্থা গঢ় দিয়াত বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ (১৯৪৮-৪৯) তাৎপৰ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। তেওঁৰ দৃষ্টিভঙ্গীয়ে ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষাত কেনে প্ৰভাৱ পেলাইছিল।

2. Examine the key recommendations made by the University Education Commission and their impact on the development of universities in India.

বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ দিয়া মূল পৰামৰ্শসমূহ পৰীক্ষা কৰা আৰু ভাৰতৰ বিশ্ববিদ্যালয়সমূহৰ উন্নয়নত ইয়াৰ প্ৰভাৱ।

3. Evaluate the role of Dr. S. Radhakrishnan in the establishment of the University Education Commission and how his vision influenced higher education in India.

বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগপ্ৰতিষ্ঠাত ড° এছ ৰাধাকৃষ্ণনৰ ভূমিকা মূল্যায়ন কৰা। তেওঁৰ দৃষ্টিভঙ্গীয়ে ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষাত কেনে প্ৰভাৱ পেলাইছিল।

4. How did the University Education Commission address the issues of accessibility, equity, and quality in higher education? Analyze its recommendations for ensuring broader access to university education.

বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগে কেনেকৈ উচ্চ শিক্ষাত সুলভতা, সমতা, আৰু গুণগত মাননিশ্চিত কৰাৰ বাবে সমস্যাসমূহ সমাধান কৰিলে? বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ বহল সুবিধাৰ বাবে ইয়াৰ পৰামৰ্শসমূহ বিশ্লেষণ কৰা

5. Critically assess the relevance of the University Education Commission's recommendations in today's context of higher education in India, considering the challenges faced by contemporary universities.

সমসাময়িক বিশ্ববিদ্যালয়সমূহে সন্মুখীন হোৱা প্ৰত্যাহ্বানসমূহ, বিবেচনা কৰিভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষাৰ আজিৰ প্ৰেক্ষাপটত বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগৰ পৰামৰ্শসমূহৰ প্ৰাসংগিকতা সমালোচনাত্মকভাৱে মূল্যায়ন কৰা।

6. Analyze the main recommendations of the Education Commission (1964-66) and discuss their impact on the development of the Indian education system. শিক্ষা আয়োগৰ (১৯৬৪-৬৬) মূল পৰামৰ্শসমূহ বিশ্লেষণ কৰা আৰু ভাৰতীয় শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ উন্নয়নত ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

7. Discuss the importance of the Education Commission's focus on the integration of vocational education with the general education system. How did this contribute to skill development in India?

শিক্ষা আয়োগৰ সাধাৰণ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ সৈতে বৃত্তিমূলক শিক্ষা একত্ৰীকৰণৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়াৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা আৰু ভাৰতত দক্ষতা বিকাশলৈ ইয়াৰ অৰিহণা কেনেকুৱালিখা

8. Evaluate the Education Commission's recommendations on the structure and curriculum of school education. How did these recommendations address the issues of quality and relevance in education? গাঁথনি আৰু স্কুলীয়া শিক্ষাৰ পাঠ্যক্ৰমৰ ওপৰত শিক্ষা আয়োগৰ পৰামৰ্শসমূহৰ মূল্যায়ন কৰা আৰু এই পৰামৰ্শসমূহে কেনেকৈ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত গুণগত মান সম্বোধন কৰিলে আৰু শিক্ষাত ইয়াৰ প্ৰাসংগিকতা বিষয়সমূহ লিখা।

9. Discuss the objectives and major recommendations of the Secondary Education Commission (1952-53) and their impact on the development of secondary education in India.

মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ উদ্দেশ্য আৰু প্রধান পৰামৰ্শসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা (১৯৫২-৫৩)
আৰু ভাৰতত মাধ্যমিকশিক্ষাৰ বিকাশত ইয়াৰ প্ৰভাৱলিখা।

10. Analyze the role of the Secondary Education Commission in shaping the curriculum for secondary schools in India. How did the Commission address the needs of a rapidly changing society?

ভাৰতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ পাঠ্যক্রমত মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ ভূমিকা বিশ্লেষণ কৰা।
দ্রুতগতিত পৰিৱৰ্তিত সমাজৰ প্ৰয়োজনীয়তা আয়োগে কেনেকৈ সম্বোধন কৰিছিল?

11. Examine the Secondary Education Commission's views on the importance of vocational education in secondary schools. How did its recommendations contribute to the growth of vocational training at the secondary level?

মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত বৃত্তিমূলক শিক্ষাত মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ মতামত পৰীক্ষা কৰা। মাধ্যমিক
পৰ্যায়ত বৃত্তিমূলক প্ৰশিক্ষণৰ বৃদ্ধিত ইয়াৰ পৰামৰ্শই কেনেকৈ অৰিহণা যোগাইছিল?

12. Critically assess the Secondary Education Commission's recommendations on the organization and structure of secondary education in India. How did the Commission address issues of access, quality, and equity in secondary education?

ভাৰতত মাধ্যমিক শিক্ষাৰ সংগঠন আৰু গঠনসম্পৰ্কে মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগৰ পৰামৰ্শসমূহৰ
সমালোচনাত্মক মূল্যায়ন কৰা। মাধ্যমিক শিক্ষাত প্ৰৱেশ, গুণগত মান, আৰু সমতাৰ বিষয়সমূহ
আয়োগে কেনেকৈ সম্বোধন কৰিছিল?

UNIT III

Developments of Education in India (Policies and Committees)

1-mark questions

1. Who was the primary author of the National Policy on Education (1968)?
ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৬৮)ৰ প্ৰাথমিক লেখক কোন আছিল?
2. What was the main objective of the National Policy on Education (1968)? শিক্ষা
সম্পৰ্কীয় ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি (১৯৬৮)ৰ মূল উদ্দেশ্য কি আছিল?
3. In the National Policy on Education (1968), which language was emphasized
for promotion in schools? শিক্ষাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি (১৯৬৮)ত বিদ্যালয়ত পদোন্নতিৰ বাবে
কোনটো ভাষাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া হৈছিল?
4. Which government body was responsible for implementing the National Policy
on Education (1968)? ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৬৮) ৰূপায়ণৰ দায়িত্ব কোনটো চৰকাৰী সংস্থা
জৰিত আছিল?

5. What was the primary focus of the National Policy on Education (1968) regarding education for women? মহিলাৰ শিক্ষাৰ সন্দৰ্ভত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৬৮)ৰ প্ৰাথমিক কেন্দ্ৰবিন্দু কি আছিল?
6. What was the main focus of the National Policy on Education (1986) regarding the educational structure in India? ভাৰতৰ শৈক্ষিক গাঁথনিৰ সন্দৰ্ভত শিক্ষা সম্পৰ্কীয় ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি (১৯৮৬)ৰ মূল কেন্দ্ৰবিন্দু কি আছিল?
1. Which concept was introduced in the National Policy on Education (1986) to promote education for social justice and equality? সামাজিক ন্যায় আৰু সমতাৰ বাবে শিক্ষাৰ প্ৰসাৰৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৮৬)ত কোনটো ধাৰণা প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছিল?
2. In the National Policy on Education (1986), what was emphasized as a medium of instruction for primary education? ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৮৬)ত প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ বাবে শিক্ষাৰ মাধ্যম হিচাপে কিহৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া হৈছিল?
3. Which educational level did the National Policy on Education (1986) stress the importance of expanding access to, especially for disadvantaged groups? ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতিয়ে (১৯৮৬) কোনটো শৈক্ষিক স্তৰত বিশেষকৈ বঞ্চিত গোটসমূহৰ বাবে প্ৰৱেশ সম্প্ৰসাৰণৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল?
4. What major change did the National Policy on Education (1986) propose for the role of science and technology in education? শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিৰ ভূমিকাৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৮৬)-এ কি বৃহৎ পৰিৱৰ্তন প্ৰস্তাৱ কৰিছিল?
5. Who chaired the Ramamurthy Review Committee, which was formed in 1990? ১৯৯০ চনত গঠন হোৱা ৰামামূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতিৰ অধ্যক্ষ কোন?
6. What was the primary objective of the Ramamurthy Review Committee (1990)? ৰামামূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতি (১৯৯০)ৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য কি আছিল?
7. Which key issue did the Ramamurthy Review Committee (1990) address in relation to the educational system? শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ সম্পৰ্কত ৰামামূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতিয়ে (১৯৯০) কোনটো মূল বিষয়ৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল?
8. In the Ramamurthy Review Committee (1990), what was recommended to improve the quality of higher education in India? ৰামামূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতি (১৯৯০)ত ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষাৰ মান উন্নত কৰাৰ বাবে কি পৰামৰ্শ দিয়া হৈছিল?

9. What was the significant focus of the Ramamurthy Review Committee (1990) concerning the structure of university education?
বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষাৰ গাঁথনি সম্পৰ্কে ৰামামূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতিৰ (১৯৯০) উল্লেখযোগ্য গুৰুত্ব কি আছিল?
10. What was the primary purpose of the Programme of Action (1992)?
(১৯৯২)ৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য কি আছিল?
11. In the Programme of Action (1992), what was emphasized as a key focus for improving education in India?
প্ৰোগ্ৰাম অৱ একচন (১৯৯২)ত ভাৰতৰ শিক্ষাৰ উন্নতিৰ বাবে কিহৰ ওপৰত মূল কেন্দ্ৰবিন্দু হিচাপে গুৰুত্ব দিয়া হৈছিল?
12. What specific area of education did the Programme of Action (1992) highlight for the improvement of quality in schools?
বিদ্যালয়ৰ গুণগত মান উন্নত কৰাৰ বাবে প্ৰোগ্ৰাম অৱ একচনে (১৯৯২) শিক্ষাৰ কি নিৰ্দিষ্ট ক্ষেত্ৰখনক উজ্জ্বল কৰি তুলিছিল?
13. Which group did the Programme of Action (1992) particularly focus on for enhancing educational opportunities?
শৈক্ষিক সুযোগ বৃদ্ধিৰ বাবে প্ৰোগ্ৰাম অৱ একচনে (১৯৯২) বিশেষভাৱে কোনটো গোটৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল?

6-mark questions

1. Discuss the key objectives and principles outlined in the National Policy on Education (1968) and their significance in shaping the educational system of India.
শিক্ষাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি (১৯৬৮)ত উল্লেখ কৰা মূল লক্ষ্য আৰু নীতি আৰু ভাৰতৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা গঢ় দিয়াত ইয়াৰ তাৎপৰ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
2. Explain the emphasis placed by the National Policy on Education (1968) on the development of regional languages and the promotion of Hindi as a medium of instruction. What were the expected outcomes of this policy?
আঞ্চলিক ভাষাৰ বিকাশ আৰু হিন্দীক শিক্ষাৰ মাধ্যম হিচাপে প্ৰচাৰৰ ওপৰত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৬৮) য়ে কি গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল সেই বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা। এই নীতিৰ আশা কৰা ফলাফল কি আছিল?

3. Analyze the role of the National Policy on Education (1968) in addressing educational inequality, especially in terms of access to education for marginalized groups, including women and rural populations.

বিশেষকৈ মহিলা আৰু গ্ৰাম্য জনসাধাৰণকে ধৰি প্ৰাক্তীয় গোটসমূহৰ শিক্ষাৰ সুবিধাৰ ক্ষেত্ৰত শৈক্ষিক বৈষম্য দূৰ কৰাত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৬৮)ৰ ভূমিকা বিশ্লেষণ কৰা।

4. Describe the strategies recommended by the National Policy on Education (1968) for improving the quality of education in schools and colleges. How did the policy propose to enhance teacher training and curriculum development?

বিদ্যালয় আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ মান উন্নত কৰাৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৬৮) দ্বাৰা পৰামৰ্শ দিয়া কৌশলসমূহৰ বৰ্ণনা কৰা। নীতিয়ে শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ আৰু পাঠ্যক্ৰম বিকাশৰ উন্নতিৰ প্ৰস্তাৱ কেনেকৈ আগবঢ়াইছিল?

5. Explain the main objectives of the National Policy on Education (1986) and how it aimed to promote social justice, equality, and the overall development of the educational system in India.

শিক্ষা সম্পৰ্কীয় ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি (১৯৮৬)ৰ মূল উদ্দেশ্য আৰু ভাৰতৰ সামাজিক ন্যায়, সমতা, আৰু শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ সামগ্ৰিক বিকাশৰ প্ৰসাৰত ইয়াৰ লক্ষ্য কেনে আছিলতাৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

6. Discuss the key recommendations of the National Policy on Education (1986) regarding the improvement of primary education. How did the policy propose to make education more accessible and inclusive, especially for marginalized groups?

প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ উন্নতিৰ সন্দৰ্ভত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৮৬)ৰ মূল পৰামৰ্শসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। বিশেষকৈ প্ৰাক্তীয় গোটসমূহৰ বাবে শিক্ষাক অধিক সুলভ আৰু সৰ্বাংগীন কৰি তোলাৰ প্ৰস্তাৱ নীতিয়ে কেনেকৈ আগবঢ়াইছিল?

7. Analyze the National Policy on Education (1986) in terms of its emphasis on science and technology education. What strategies were recommended to improve the quality and relevance of science and technology education in India?

বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি শিক্ষাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি (১৯৮৬) বিশ্লেষণ কৰা। ভাৰতত বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি শিক্ষাৰ মানদণ্ড আৰু প্ৰাসংগিকতা বৃদ্ধিৰ বাবে কি কি কৌশলৰ পৰামৰ্শ দিয়া হৈছিল?

8. Describe the measures suggested by the National Policy on Education (1986) to address the issue of women's education and the promotion of gender equality in the Indian education system.

ভাৰতীয় শিক্ষা ব্যৱস্থাত মহিলা শিক্ষা আৰু লিংগ সমতাৰ প্ৰসাৰৰ বিষয়টো সমাধানৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৮৬) য়ে পৰামৰ্শ দিয়া ব্যৱস্থাসমূহৰ বৰ্ণনা কৰা।

9. Evaluate the role of the National Policy on Education (1986) in fostering the development of vocational education. How did the policy aim to integrate vocational training with formal education to address the country's growing employment needs? বৃত্তিমূলক শিক্ষাৰ বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৮৬)ৰ ভূমিকাৰ মূল্যায়ন কৰা। দেশৰ ক্ৰমবৰ্ধমান নিয়োগৰ প্ৰয়োজনীয়তাক পূৰণ কৰিবলৈ এই নীতিৰ আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ সৈতে বৃত্তিমূলক প্ৰশিক্ষণক একত্ৰিত কৰাৰ লক্ষ্য কেনেকৈ আছিল?

10. Discuss the main objectives of the Ramamurthy Review Committee (1990) and the key areas it focused on for the improvement of higher education in India. ৰামমূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতিৰ (১৯৯০) মূল উদ্দেশ্য আৰু ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষাৰ উন্নতিৰ বাবে ইয়াৰ গুৰুত্ব দিয়া মূল ক্ষেত্ৰসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

11. Explain the Ramamurthy Review Committee's recommendations regarding the restructuring of university education in India. How did the committee propose to enhance the quality and efficiency of higher education institutions? ভাৰতত বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষাৰ পুনৰ্গঠন সম্পৰ্কীয় ৰামামূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতি আৰু পৰামৰ্শসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠানসমূহৰ গুণগত মান আৰু কাৰ্যক্ষমতা বৃদ্ধিৰ বাবে সমিতিখনে কেনে প্ৰস্তাৱ আগবঢ়াইছিল

12. Analyze the Ramamurthy Review Committee's suggestions for improving the relationship between universities and the industries. What role did the committee see for universities in contributing to national development?

বিশ্ববিদ্যালয় আৰু উদ্যোগসমূহৰ মাজৰ সম্পৰ্ক উন্নত কৰাৰ বাবে ৰামামূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতিৰ পৰামৰ্শসমূহ বিশ্লেষণ কৰা। ৰাষ্ট্ৰীয় উন্নয়নত অৰিহণা যোগোৱাৰ ক্ষেত্ৰত বিশ্ববিদ্যালয়সমূহৰ বাবে সমিতিখনে কি ভূমিকা দেখিছিল?

13. Evaluate the committee's recommendations for strengthening research and development in Indian universities. What steps were suggested to make Indian universities more research-oriented?

গৱেষণা শক্তিশালী কৰাৰ বাবে আৰু ভাৰতীয় বিশ্ববিদ্যালয়সমূহৰ উন্নয়নত সমিতিৰ পৰামৰ্শসমূহৰ মূল্যায়ন কৰা। ভাৰতীয় বিশ্ববিদ্যালয়সমূহক অধিক গৱেষণামুখী কৰি তুলিবলৈ কি কি পদক্ষেপ লোৱাৰ পৰামৰ্শ দিয়া হৈছিল?

14. Discuss the Programme of Action (1992) recommendations on improving primary education. What steps were proposed to ensure universal access and quality education for all children, particularly those from marginalized groups? প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ উন্নতিৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰগ্ৰেম অৱ একচন (১৯৯২)ৰ পৰামৰ্শসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। সকলো শিশুৰ বাবে, বিশেষকৈ প্ৰান্তীয় গোটৰ শিশুসকলৰ বাবে সাৰ্বজনীন প্ৰৱেশ আৰু গুণগত শিক্ষা নিশ্চিত কৰাৰ বাবে কি পদক্ষেপ প্ৰস্তাৱ কৰা হৈছিল?

15. Evaluate the Programme of Action (1992) in terms of its focus on vocational education and training. How did the Programme aim to integrate vocational education with the regular school system and promote skill development? বৃত্তিমূলক শিক্ষা আৰু প্ৰশিক্ষণৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰগ্ৰেম অৱ একচন (১৯৯২)ৰ মূল্যায়ন কৰা। নিয়মীয়া বিদ্যালয় ব্যৱস্থাৰ সৈতে বৃত্তিমূলক শিক্ষাক একত্ৰিত কৰা আৰু দক্ষতা বিকাশৰ প্ৰসাৰৰ লক্ষ্য এই কাৰ্যসূচীয়ে কেনেকৈ কৰিছিল?

16. Analyze the strategies outlined in the Programme of Action (1992) for addressing gender disparity in education. What specific measures were proposed to increase access to education for girls and women? শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত লিংগ বৈষম্য দূৰ কৰাৰ বাবে প্ৰগ্ৰেম অৱ একচন (১৯৯২)ত উল্লেখ কৰা কৌশলসমূহ বিশ্লেষণ কৰা। ছোৱালী আৰু মহিলাৰ শিক্ষাৰ সুবিধা বৃদ্ধিৰ বাবে কি কি নিৰ্দিষ্ট ব্যৱস্থা প্ৰস্তাৱ কৰা হৈছিল?

17. Examine the Programme of Action (1992) in relation to teacher training and development. What recommendations were made to improve the quality of teaching in schools, and how was the professional development of teachers prioritized? শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ আৰু বিকাশৰ সম্পৰ্কত প্ৰগ্ৰেম অৱ একচন (১৯৯২) পৰীক্ষা কৰা। বিদ্যালয়ত পাঠদানৰ মান উন্নত কৰাৰ বাবে কি কি পৰামৰ্শ দিয়া হৈছিল, আৰু শিক্ষকৰ পেছাদাৰী বিকাশক কেনেকৈ অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া হৈছিল?

10-mark questions

1. Discuss the key objectives of the National Policy on Education (1968). How did the policy aim to address the educational needs of India in the context of national development, social integration, and economic progress?

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৬৮)ৰ মূল লক্ষ্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। এইনীতিয়েৰাষ্ট্ৰীয় উন্নয়ন, সামাজিক সংহতি, আৰু অৰ্থনৈতিক অগ্রগতিপ্ৰেক্ষাপটত ভাৰতৰ শৈক্ষিক প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ সন্মোখন কৰিবলৈ কেনেকৈ লক্ষ্য গ্ৰহণ কৰিছিল?

2. Examine the role of language in the National Policy on Education (1968). What were the recommendations regarding the promotion of regional languages and Hindi as the medium of instruction in schools?

শিক্ষা সম্পৰ্কীয় ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি (১৯৬৮)ত ভাষাৰ ভূমিকা পৰীক্ষা কৰা। আঞ্চলিক ভাষা আৰু হিন্দীক বিদ্যালয়ত শিক্ষাৰ মাধ্যমসম্পৰ্কে দিয়া পৰামৰ্শসমূহ কি আছিল?

3. Analyze the strategies proposed by the National Policy on Education (1968) to improve access to education for women and marginalized groups.

শিক্ষাৰ ওপৰত ৰাষ্ট্ৰীয় নীতিৰ (১৯৬৮) দ্বাৰা প্ৰস্তাৱিত মহিলা আৰু প্ৰান্তীয় গোটসমূহৰ বাবে শিক্ষাৰ সুবিধা উন্নত কৰাকৌশলসমূহ বিশ্লেষণ কৰা

5. Evaluate the National Policy on Education (1968) in terms of its focus on educational quality and curriculum development.

শিক্ষাৰ ওপৰত ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি (১৯৬৮)ৰ শৈক্ষিক দিশৰ গুণগত মান আৰু পাঠ্যক্ৰম বিকাশ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত মূল্যায়ন কৰা

5. Discuss the strategies recommended by the National Policy on Education (1986) to improve the quality and accessibility of primary education in India. How did the policy aim to ensure universal access to primary education, particularly for marginalized groups?

শিক্ষাৰ ওপৰত ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি (১৯৮৬) দ্বাৰা পৰামৰ্শ দিয়া কৌশলসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা
নীতিৰ লক্ষ্যই কেনেকৈ ভাৰতত প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ মান আৰু সুলভতা বিশেষকৈপ্ৰান্তীয় গোটপ্ৰসাৰৰ ক্ষেত্ৰতপ্ৰাথমিক শিক্ষাৰ সাৰ্বজনীন প্ৰৱেশ নিশ্চিত আৰু কৰা উন্নত কৰিছে?

6. Examine the role of the National Policy on Education (1986) in promoting women education. What measures were suggested to reduce gender disparities in education and ensure equal opportunities for girls and women? মহিলাৰ প্ৰসাৰৰ ক্ষেত্ৰত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৮৬)ৰ ভূমিকা পৰীক্ষা কৰা। শিক্ষা নীতিয়ে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ছোৱালী আৰু মহিলাৰ বাবে সম সুযোগ নিশ্চিত কৰিবলৈ আৰু লিংগ বৈষম্য হ্ৰাস কৰিবলৈ কি কি ব্যৱস্থা লোৱাৰ পৰামৰ্শ দিয়া হৈছিল?

7. Evaluate the National Policy on Education (1986) in terms of its emphasis on vocational education. How did the policy propose to integrate vocational training with formal education to improve skill development and employment opportunities in India?

বৃত্তিগত শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৮৬)ৰ গুৰুত্বমূল্যায়ন কৰা। এই শিক্ষা নীতিয়ে ভাৰতত দক্ষতা বিকাশ আৰু নিয়োগৰ সুযোগ উন্নত কৰিবলৈ বৃত্তিমূলক প্ৰশিক্ষণক আনুষ্ঠানিক প্ৰশিক্ষণৰ সৈতে কেনেকৈ একত্ৰিত কৰাৰ প্ৰস্তাৱ দিছিল?

8. Discuss the National Policy on Education (1986) with respect to the promotion of science and technology education. What steps were suggested to strengthen science education at all levels and foster innovation and research to contribute to the nation's growth?

বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি শিক্ষাৰ প্ৰসাৰৰ ক্ষেত্ৰত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (১৯৮৬)ৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। বিজ্ঞান শিক্ষাক শক্তিশালী কৰাৰ বাবে সকলো স্তৰতে আৰু জাতিটোৰ বৃদ্ধিত অৰিহণা যোগাবলৈ উদ্ভাৱন আৰু গৱেষণাক লালন-পালন কৰাৰ সম্পৰ্কে কি কি পদক্ষেপৰ পৰামৰ্শ দিয়া হৈছিল?

9. Discuss the main objectives of the Ramamurthy Review Committee (1990). How did the committee aim to address the challenges faced by the higher education sector in India, particularly in terms of quality and relevance?

ৰামামূৰ্তি পৰ্যালোচনা সমিতি (১৯৯০)ৰ উদ্দেশ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। কেনেকৈ এই কমিটীৰ লক্ষ্যই বিশেষকৈ গুণগত মান আৰু প্ৰাসংগিকতাৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষা খণ্ডই সন্মুখীন হোৱা প্ৰত্যাহ্বানসমূহ মোকাবিলা কৰিছিল?

10. Examine the recommendations made by the Ramamurthy Review Committee (1990) regarding the restructuring of university education.

বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ পুনৰ্গঠনৰ সন্দৰ্ভতৰামামূৰ্তি পর্যালোচনা সমিতি (১৯৯০)ৰ পৰামৰ্শসমূহ পৰীক্ষা কৰা।

11. Evaluate the Ramamurthy Review Committee's recommendations to enhance the quality of research in Indian universities. What measures did the committee propose to encourage a stronger research culture and increase the relevance of research in addressing national challenges?

ভাৰতীয় বিশ্ববিদ্যালয়সমূহত গৱেষণাৰ মানদণ্ড বৃদ্ধিৰ বাবে ৰামামূৰ্তি পর্যালোচনা সমিতিৰ পৰামৰ্শসমূহৰ মূল্যায়ন কৰা। এটা শক্তিশালী গৱেষণা সংস্কৃতিক উৎসাহিত কৰি আৰু গৱেষণাৰ প্ৰাসংগিকতা বৃদ্ধি কৰি ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ সৈতে মোকাবিলা কৰিবলৈকমিটীয়েকি কি ব্যৱস্থাৰ প্ৰস্তাৱ দিলে?

12. Examine the measures proposed by the Programme of Action (1992) to improve the quality of primary education in India. How did the Programme aim to ensure universal access, retention, and quality education, especially for disadvantaged groups?

ভাৰতত প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ মানদণ্ড উন্নতিৰ বাবে প্ৰগ্ৰেম অৱ একচনে (১৯৯২) প্ৰস্তাৱ কৰা ব্যৱস্থাসমূহ পৰীক্ষা কৰা। বিশেষকৈ বঞ্চিত গোটসমূহৰ সাৰ্বজনীন প্ৰৱেশ, ধৰি ৰখা, আৰু গুণগত শিক্ষা নিশ্চিত কৰাৰ বাবে এই কাৰ্যসূচীয়ে কেনেকৈ লক্ষ্য হিচাপে লৈছিল?

13. Evaluate the Programme of Action (1992) with respect to its recommendations on gender equality in education.

শিক্ষাত লিংগ সমতাসন্দৰ্ভত প্ৰগ্ৰেম অৱ একচনে (১৯৯২)ৰ পৰামৰ্শৰ মূল্যায়ন কৰা।

14. Analyze the emphasis placed by the Programme of Action (1992) on vocational education and training. How did the Programme aim to integrate vocational education into the formal education system and address the growing demand for skilled manpower in the country.

প্ৰগ্ৰেম অৱ একচনে (১৯৯২) বৃত্তিমূলক শিক্ষা আৰু প্ৰশিক্ষণ ক্ষেত্ৰত যি গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে, সেই বিষয়ে বিশ্লেষণ কৰা। কাৰ্যসূচীটোৱে আৰুদেশৰদক্ষ জনশক্তি ক্ৰমবৰ্ধমান চাহিদাক মোকাবিলা কৰিবলৈ বৃত্তিমূলক শিক্ষাক আনুষ্ঠানিক শিক্ষা ব্যৱস্থাত সোমাই কেনেকৈ একত্ৰিত কৰাৰ লক্ষ্য লৈছিল?

15. Discuss the Programme of Action (1992) recommendations on the improvement of teacher education and training.

প্ৰগ্ৰেম অৱ একচনে (১৯৯২)ৰ শিক্ষক শিক্ষা আৰু প্ৰশিক্ষণ সম্পৰ্কে পৰামৰ্শসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা

Unit-4 Recent Developments in Education in India

1-mark questions

1. Name one recommendation of the NKC regarding higher education.
উচ্চ শিক্ষাৰ সন্দৰ্ভত NKC ৰ এটা পৰামৰ্শৰ নাম লিখা।
2. Which year did the National Knowledge Commission submit its final report? কোন বছৰত
ৰাষ্ট্ৰীয় জ্ঞান আয়োগে চূড়ান্ত প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিছিল?
3. The National Knowledge Commission (NKC) was constituted in?
ৰাষ্ট্ৰীয় জ্ঞান আয়োগ (এন কে চি) গঠন হৈছিল ?
4. Who was the chairman of National Knowledge Commission (NKC)?
ৰাষ্ট্ৰীয় জ্ঞান আয়োগৰ অধ্যক্ষ কোন আছিল?
5. Who chaired the Yashpal Committee?
যশপাল কমিটিৰ অধ্যক্ষ কোন?
6. In which year was the Yashpal Committee Report submitted?
যশপাল সমিতিৰ প্ৰতিবেদন কোন বছৰত দাখিল কৰা হৈছিল?
7. What was the primary focus of the Yashpal Committee Report, 2009?
যশপাল সমিতিৰ প্ৰতিবেদন, ২০০৯ৰ প্ৰধান কেন্দ্ৰবিন্দু কি আছিল?
8. The Yashpal Committee was formed under which government ministry?
কোন চৰকাৰী মন্ত্ৰালয়ৰ অধীনত যশপাল কমিটি গঠন হৈছিল?
9. What was the title of the Yashpal Committee Report, 2009?
যশপাল সমিতিৰ প্ৰতিবেদন, ২০০৯ৰ শিৰোনাম কি আছিল?
10. What is another name of the Yashpal committee report?
যশপাল সমিতিৰ প্ৰতিবেদনৰ আন এটা নাম কি?
11. Renovation and Rejuvenation of Higher Education is the main objectives of?
উচ্চ শিক্ষাৰ সংস্কাৰ আৰু সজীৱকৰণৰ মূল উদ্দেশ্য?
12. In which year was the National Education Policy (NEP) 2020 approved?

কোন বছৰত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি (NEP) ২০২০ অনুমোদন কৰা হৈছিল?

13. NEP 2020 replaced which previous education policy?

পূৰ্বৰ কোনখন শিক্ষা নীতিৰ ঠাইত NEP 2020 লৈছে?

14. What is the new school structure introduced in NEP 2020?

NEP 2020 ত প্ৰৱৰ্তন কৰা নতুন বিদ্যালয়ৰ গাঁথনি কি?

15. Which Prime Minister led the introduction of NEP 2020?

কোনজন প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ নেতৃত্বত NEP 2020 প্ৰৱৰ্তন হৈছিল?

16. Who was the Chairperson of the drafting committee for NEP 2020?

NEP 2020 ৰ খচৰা প্ৰস্তুত সমিতিৰ অধ্যক্ষ কোন আছিল?

17. NEP 2020 aims to achieve 100% Gross Enrolment Ratio (GER) in school education by which year?

NEP 2020 ৰ লক্ষ্য কোনটো বছৰৰ ভিতৰত স্কুলীয়া শিক্ষাত ১০০% Gross Enrollment Ratio (GER) লাভ কৰা?

18. Under NEP 2020, which language is encouraged as the medium of instruction till Grade 5? NEP 2020 ৰ অধীনত পঞ্চম শ্ৰেণীলৈকে কোনটো ভাষাক শিক্ষাৰ মাধ্যম হিচাপে উৎসাহিত কৰা হয়?

19. What is the target year to achieve 100% literacy and numeracy in primary schools?

প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত ১০০% সাক্ষৰতা আৰু সংখ্যাগৰিষ্ঠতা লাভৰ লক্ষ্য বছৰ কোনটো?

20. What is the new curricular structure of school education in NEP 2020?

NEP 2020 ত স্কুলীয়া শিক্ষাৰ নতুন পাঠ্যক্ৰমৰ গাঁথনি কি?

21. NEP 2020 emphasizes multilingualism until which grade?

NEP 2020 ত কোন শ্ৰেণীলৈকে বহুভাষিকতাত গুৰু দিয়া হৈছে?

6-mark questions

৬ নম্বৰৰ প্ৰশ্ন

1. What were the main objectives of the Yashpal Committee Report on higher education reforms in India?

ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষা সংস্কাৰ সন্দৰ্ভত যশপাল সমিতিৰ প্ৰতিবেদনৰ মূল উদ্দেশ্য কি আছিল?

2. Explain the important recommendations of the Yashpal Committee regarding the regulation of higher education institutions?

উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠানৰ নিয়ন্ত্ৰণ সন্দৰ্ভত যশপাল সমিতিৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ পৰামৰ্শসমূহ ব্যাখ্যা কৰা?

3. Explain the concept of "**Renovation and Rejuvenation of Higher Education**" as suggested in the Yashpal Committee Report.

যশপাল সমিতিৰ প্ৰতিবেদনত পৰামৰ্শ দিয়াৰ দৰে "উচ্চ শিক্ষাৰ সংস্কাৰ আৰু সজীৱকৰণ"ৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

4. What were the main objectives of the National Knowledge Commission (NKC)?

ৰাষ্ট্ৰীয় জ্ঞান আয়োগৰ মূল উদ্দেশ্য কি আছিল?

5. Explain the important recommendations given by National Knowledge Commission(NKC)?

ৰাষ্ট্ৰীয় জ্ঞান আয়োগে (NKC) দিয়া গুৰুত্বপূৰ্ণ পৰামৰ্শসমূহ ব্যাখ্যা কৰা?

6. Critically evaluate the implementation challenges of NEP 2020 in India.

ভাৰতত NEP ২০২০ ৰূপায়ণৰ প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ সমালোচনাত্মক মূল্যায়ন কৰা।

7. What reforms does NEP 2020 suggest for higher education?

উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে NEP 2020 য়ে কি কি সংস্কাৰৰ পৰামৰ্শ দিছে?

8. What are the key highlights of the NEP 2020 in school education?

বিদ্যালয় শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত NEP ২০২০ৰ মূল উল্লেখযোগ্য দিশসমূহ কি কি?

10-mark questions

1. Discuss the major recommendations of the National Knowledge Commission (NKC), 2005, and their impact on India's education and knowledge sectors.

ৰাষ্ট্ৰীয় জ্ঞান আয়োগৰ (NKC), ২০০৫ চনৰ প্ৰধান পৰামৰ্শসমূহ আৰু ভাৰতৰ শিক্ষা আৰু জ্ঞান খণ্ডত ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

2. Discuss the key recommendations of the Yashpal Committee Report, 2009 for the reform of higher education in India.

ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষাৰ সংস্কাৰৰ বাবে যশপাল সমিতিৰ প্ৰতিবেদন, ২০০৯ৰ মূল পৰামৰ্শসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

3. Explain the 5+3+3+4 school education structure proposed in NEP 2020.

NEP ২০২০ত প্ৰস্তাৱিত ৫+৩+৩+৪ বিদ্যালয় শিক্ষাৰ গাঁথনি ব্যাখ্যা কৰা।

4. Discuss the challenges in implementing NEP 2020 at the grassroots level in India. ভাৰতত তুণমূল পৰ্যায়ত NEP 2020 বৃপায়ণৰ ক্ষেত্ৰত থকা প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

5. Discuss the major objectives and impact of NEP 2020 on India's education system.

ভাৰতৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত NEP 2020 ৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য আৰু প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

6. Discuss the multidisciplinary approach of NEP 2020 and its impact on the education system.

NEP ২০২০ৰ বহুবিষয়ক দৃষ্টিভঙ্গী আৰু শিক্ষা ব্যৱস্থাত ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

7. Explain the four-year undergraduate degree program proposed by NEP 2020 and its impact on higher education.

এন ই পি ২০২০ৰ দ্বাৰা প্ৰস্তাৱিত চাৰি বছৰীয়া স্নাতক ডিগ্ৰী কাৰ্যসূচী আৰু উচ্চ শিক্ষাৰ ওপৰত ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

8. How does NEP 2020 aim to transform the Indian education system? Explain with a focus on its holistic and multidisciplinary approach.

ভাৰতীয় শিক্ষা ব্যৱস্থাক কেনেকৈ বৃহৎপালিত কৰাৰ লক্ষ্য NEP 2020? ইয়াৰ সামগ্ৰিক আৰু
বহুবিষয়ক দৃষ্টিভঙ্গীৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰি ব্যাখ্যা কৰা।

UGMAJOR (4th SEMESTER)

Paper-Sociological Foundation of Education.

Code-DSCEDN07

UNIT 1

1 Marks Questions

1. Who is known as the father of sociology?
সমাজবিজ্ঞানৰ পিতৃ হিচাপে কাক জনা যায়?
2. The study of society and social behaviour is called _____.
সমাজ আৰু সামাজিক আচৰণৰ অধ্যয়নক ___ বোলে।
3. What term refers to the process of learning societal norms and values?
কোনটো শব্দই সমাজৰ নীতি-নিয়ম আৰু মূল্যবোধ শিকাৰ প্ৰক্ৰিয়াক বুজায়?
4. Name any one type of social institution.
যিকোনো এটা প্ৰকাৰৰ সামাজিক প্ৰতিষ্ঠানৰ নাম লিখা।
5. Who is known as the father of Educational Sociology?
শৈক্ষিক সমাজবিজ্ঞানৰ পিতৃ হিচাপে কাক জনা যায়?
6. Sociology is the scientific study of Society and Human behaviour who said this?
সমাজবিজ্ঞান হৈছে সমাজ আৰু মানুহৰ আচৰণৰ বৈজ্ঞানিক অধ্যয়ন যিয়ে এই কথা কৈছিল?

Educational Sociology deals with:

7. শিক্ষা সমাজবিজ্ঞানে নিম্নোক্ত বিষয়সমূহৰ সৈতে জড়িত
a) Individual psychology
ক) ব্যক্তিগত মনোবিজ্ঞান
b) Teaching methods only
খ) কেৱল পাঠদান পদ্ধতি
c) Interaction between education and society
গ) শিক্ষা আৰু সমাজৰ মাজত পাৰস্পৰিক ক্ৰিয়া-কলাপ
d) biological development
ঘ) জৈৱিক বিকাশ
8. Educational Sociology helps teachers to:
শিক্ষা সমাজবিজ্ঞানে শিক্ষকসকলক.....ত সহায়কৰে
a) Ignore society
সমাজক আওকাণ কৰাত
b) Understand social background of students
ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সামাজিক পটভূমি বুজাত।

c) Focus only on syllabus
কেৱল পাঠ্যক্রমৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়াত

d) Avoid interaction
পাৰস্পৰিক ক্ৰিয়া-কলাপ পৰিহাৰ কৰাত

9. Educational Sociology promotes:

শিক্ষাসমাজবিজ্ঞানে প্ৰচাৰ কৰে

a) Social inequality

সামাজিক বৈষম্য

b) Social harmony

সামাজিক সম্প্ৰীতি

c) Social conflict

সামাজিক সংঘাত

d) Social division

সামাজিক বিভাজন

10. Which of the following is included in the scope of sociology?

তলৰ কোনটো সমাজবিজ্ঞানৰ পৰিসৰত অন্তৰ্ভুক্ত

a) Culture

সংস্কৃতি

b) Social change

সামাজিক পৰিৱৰ্তন

c) Social groups

সামাজিক গোট

d) All of the above

ওপৰৰ সকলোবোৰ

6 Marks questions

1. Describe the Concept of Sociology with definition.

সমাজবিজ্ঞানৰ ধাৰণাটো সংজ্ঞাৰ সৈতে বৰ্ণনা কৰা।

2. Difference between Educational Sociology and Sociology of education.

শিক্ষাসমাজবিজ্ঞান আৰু শিক্ষাৰ সমাজবিজ্ঞানৰ মাজত পাৰ্থক্য।

3. Write a short note on scope of Sociology.

সমাজবিজ্ঞানৰ পৰিসৰৰ ওপৰত এটা চমুটো কালিখা।

4. Critically examine the relationship between education and Sociology.

শিক্ষা আৰু সমাজবিজ্ঞানৰ মাজৰ সম্পৰ্ক সমালোচনাত্মকভাৱে পৰীক্ষা কৰা।

5. Explain the importance of studying sociology in modern society.

আধুনিক সমাজত সমাজবিজ্ঞান অধ্যয়নৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

6. Describe the scope of education sociology.

শিক্ষাসমাজবিজ্ঞানৰ পৰিসৰ বৰ্ণনা কৰা।

7. Discuss the characteristics of education sociology.

শিক্ষাসমাজবিজ্ঞানৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

8. What are the need and importance of educational sociology in present society.

বর্তমানসমাজতশৈক্ষিকসমাজবিজ্ঞানৰপ্ৰয়োজনআৰুগুৰুত্বকিকি।

10Marks questions

1. Explainthenatureandscopeofsociologywithsuitableexamples.

উপযুক্তউদাহৰণেৰেসমাজবিজ্ঞানৰপ্ৰকৃতিআৰুপৰিসৰব্যাখ্যাকৰা।

2. Defineeducational sociology?Discussitsimportance.2+8=10

শৈক্ষিকসমাজবিজ্ঞানৰসংজ্ঞালিখা।ইয়াৰগুৰুত্বৰবিষয়েআলোচনাকৰা। $2+8=10$

3. Whatiseducational sociology?Explainthedifferencebetweeneducational Sociology and Sociology of education. 3+7=10

শৈক্ষিকসমাজবিজ্ঞানকি?শৈক্ষিকসমাজবিজ্ঞানআৰুচিওলজীঅৱএডুকেশ্যনৰমাজৰপাৰ্থক্যবুজাইদিয়া। $3+7=10$

4. Discusstherelationshipbetweeneducationandsociology.

শিক্ষাআৰুসমাজবিজ্ঞানৰসম্পৰ্কৰবিষয়েআলোচনাকৰা।

5. What is educational sociology? Elaborate the scope of educational sociology. 3+7=10

শৈক্ষিকসমাজবিজ্ঞানকি?শৈক্ষিকসমাজবিজ্ঞানৰপৰিসৰবিশদভাৱেলিখা। $3+7=10$

6. Define sociology? Describe the scope of sociology. 3+7= 10

সমাজবিজ্ঞানৰসংজ্ঞাদিয়া।সমাজবিজ্ঞানৰপৰিসৰবৰ্ণনাকৰা। $3+7= 10$

Unit2

1marksquestions

1. Socializationisalifelongprocess.(True/False)
সামাজিকীকৰণএকআজীৱনপ্ৰক্ৰিয়া। (সঁচা/মিছা)
2. Primarysocializationtakesplaceintheschool.(True/False)
প্ৰাথমিকসামাজিকীকৰণবিদ্যালয়তসংঘটিতহয়। (সঁচা/মিছা)
3. Peergroupsplaynoroleinsocialization.(True/False)
সামাজিকীকৰণতসমনীয়াগোটৰকোনোভূমিকানাই। (সঁচা/মিছা)
4. Theprocessoflearningsocialnorms,valueandbehaviouriscalled_____.
সামাজিকনীতি-নিয়ম, মূল্যবোধআৰুআচৰণশিকাৰপ্ৰক্ৰিয়াটোক_____বোলাহয়।
5. Thefirstandmostimportantagentofsocializationis,
সামাজিকীকৰণপ্ৰথমআৰুআটাইতকৈগুৰুত্বপূৰ্ণএজেন্টহল।
6. Educationisanagentofsocialization.(True/False)
শিক্ষাএকসামাজিকীকৰণৰমাধ্যম। (সঁচা/মিছা)
7. Whatismeantbysocialprocesses?
সামাজিকপ্ৰক্ৰিয়াবুলিলে কি বুজোৱা হয়
8. Nameanytwotypesofsocial processes.
যিকোনো দুবিধ সামাজিক প্ৰক্ৰিয়াৰ নাম লিখা।
9. Whatistheoppositeofcooperationinsocialprocesses?
সামাজিক প্ৰক্ৰিয়াত সহযোগিতাৰ বিপৰীত কি?
10. Socialconflictcanleadtosocialchange.(True/False)
সামাজিক সংঘাতৰ ফলত সামাজিক পৰিৱৰ্তন হ'ব পাৰে। (সঁচা/মিছা)
11. Competitionalwaysresultsinconflict.(True/False)
প্ৰতিযোগিতাৰ ফলত সদায় সংঘাতৰ সৃষ্টি হয়। (সঁচা/মিছা)
12. Thesocialprocessinwhichindividualsorgroupsstruggleagainsteachotherforlimited resources is called _____.
ব্যক্তি বা গোটে সীমিত সম্পদৰ বাবে ইজনে সিজনৰ বিৰুদ্ধে সংগ্রাম কৰা সামাজিক প্ৰক্ৰিয়া ক _____ বোলে।
13. Conflictcanleadtodestructioninsociety.(True/False)
সংঘাতৰ ফলত সমাজ ত ধ্বংস হ'ব পাৰে। (সঁচা/মিছা)

6Marks questions

1. Explain Education as a socialization process.
শিক্ষাক সামাজিকীকৰণপ্ৰক্ৰিয়াহিচাপে ব্যাখ্যাকৰা।
2. Role of family in socialization process.
সামাজিকীকৰণপ্ৰক্ৰিয়াত পৰিয়ালৰ ভূমিকা।
3. Describe school as an agency of socialization process.
সামাজিকীকৰণপ্ৰক্ৰিয়াৰ বাহক হিচাপে বিদ্যালয়ৰ বিষয়ে বৰ্ণনাকৰা।
4. Explain with an example what is secondary groups.
গৌণগোটকি সেয়া উদাহৰণেৰে বুজাই দিয়া।
5. Explain with an example what is primary groups.
প্ৰাথমিকগোটকি সেয়া উদাহৰণেৰে বুজাই দিয়া।
6. Difference between primary and Secondary groups.
প্ৰাথমিক আৰু গৌণগোটৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।
7. What is a social group? Write two social groups with an example.
সামাজিকগোটকি উদাহৰণসহ দুটা সামাজিকগোট লিখা।
8. What are the characteristics of Co-operation.
সহযোগিতাৰ বৈশিষ্ট্যকি কি।
9. What are the characteristics of Competition.
প্ৰতিযোগিতাৰ বৈশিষ্ট্যকি কি।
10. What is conflict? Write the major features of conflict.
সংঘাতকি? সংঘাতৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

10Marks questions

1. Justify the statement "Education as a socialization process"
"সামাজিকীকৰণপ্ৰক্ৰিয়া হিচাপে শিক্ষা" এই কথাৰা বৰন্যায্যতা প্ৰদান কৰা।
2. What is primary and secondary group? Explain with examples.

প্রাথমিক আৰু গৌণ গোটকি উদাহৰণ দিবুজাই দিয়া।

3. Definesocialgroup?DiscussthedifferencebetweenprimaryandSecondary group.2+8=10

সামাজিক গোটৰ সংজ্ঞা দিয়া

।প্রাথমিক আৰু মাধ্যমিক গোটৰ মাজৰ পাৰ্থক্য আলোচনা কৰা। 2+8=10

4. WhatisCo-operation?DiscussthemainfeaturesofCo-operation.3+7=10

সহযোগিতাকি? সহযোগিতাৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 3+7=10

5. WhatisConflict?DiscussthemainfeaturesofConflict.3+7=10

সংঘাতকি? সংঘাতৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 3+7=10

6. Definesocialprocess?Explainanyonesocialprocess.

সামাজিক প্ৰক্ৰিয়াৰ সংজ্ঞা দিয়া। যিকোনো এটা সামাজিক প্ৰক্ৰিয়াৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

UNIT NO 3

1. Whatissocial change?

সামাজিক পৰিৱৰ্তনকি

- a. weatherpatterns

বতৰৰ আৰ্হি

- b. Atransformationinsocietyovertime

সময়ৰ লগে লগে সমাজত এক পৰিৱৰ্তন

- c. Apersonalhabitchange

এটা ব্যক্তিগত অভ্যাস সলনি

- d. Afixedandunchangingsystem

এটা নিৰ্দিষ্ট আৰু অপৰিৱৰ্তিতব্যৱস্থা

2. Social change means change in the _____ of society.

সামাজিক পৰিৱৰ্তন মানে সমাজৰ _____ পৰিৱৰ্তন।

3. Social change can be planned or unplanned.(True/False)

সামাজিক পৰিৱৰ্তন পৰিকল্পিত বা অপৰিকল্পিত হ'ব পাৰে। (সঁচা/মিছা)

4. **What is Social Organization?**

সামাজিক সংগঠনকি

- a. A type of business
এক প্রকার ব্যবসায়
- b. The way people interact and form groups in society
মানুষে যিদৰে যোগাযোগ কৰে আৰু সমাজত গোট গঠন কৰে
- c. A law enforcement agency
এটা আইন প্ৰয়োগকাৰী সংস্থা
- d. A religious ceremony
এটা ধৰ্মীয় অনুষ্ঠান

5. **Which of the following is a basic unit of social organization?**

তলৰ কোনটো সামাজিক সংগঠনৰ মৌলিক একক

- a. Family
পৰিয়াল
- b. Ocean
মহাসাগৰ
- c. Mountain
পৰ্বত
- d. Weather
বতৰ

6. **Which of the following is NOT a type of social organization?**

তলৰ কোনটো সামাজিক সংগঠনৰ প্ৰকাৰ নহয়

- a. Community
সমুদায়
- b. Peer Group
সমনীয়াগোট
- c. Solar System
সৌৰজগত
- d. School.
বিদ্যালয়।

7. **Which of the following is NOT a factor of social change?**

তলৰ কোনটো সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ কাৰক নহয়

- a. Education
শিক্ষা
- b. Naturaldisasters
প্রাকৃতিকদুর্যোগ
- c. Economicdevelopment
অর্থনৈতিকউন্নয়ন
- d. Sleepingearly
সোনকালেশুইথকা

8. **Socialchange happensover:**

সামাজিকপৰিৱৰ্তনঘটে

- a. Onenight
এটৰাতিত
- b. Ashortorlongperiodof time
কমবা দীঘলীয়া সময়ত
- c. Never
কেতিয়াওনহয়
- d. Onlyinbigcities
কেৱল ডাঙৰ চহৰত

9. **Whichofthefollowingisacauseofsocialdisorganization?**

তলৰ কোনটো সামাজিক বিসংগঠনৰ কাৰণ

- a. Strongfamilyvalues
শক্তিশালী পাৰিবাৰিক মূল্যবোধ
- b. Povertyandcrime
দৰিদ্ৰতা আৰু অপৰাধ
- c. Goodeducation
ভাল শিক্ষা
- d. Respectforlaws
আইনৰ প্ৰতি সন্মান

10. **Whichfactorcanhelpreducesocialdisorganization?**

কোনটো কাৰকে সামাজিক বিসংগঠন হ্রাস কৰাত সহায়ক ৰিব পাৰে

- a. Moreconflictsandviolence
অধিক সংঘাত আৰু হিংসা
- b. Strongcommunitysupportandeducation
শক্তিশালী সম্প্ৰদায়ৰ সমৰ্থন আৰু শিক্ষা
- c. Lackofjobsand opportunities

চাকৰি আৰু সুযোগৰ অভাৱ

d. Ignoring laws and rules

আইন আৰু নিয়মক আওকাণ কৰা

11. Education only preserves old traditions and does not bring change. (True/False)

শিক্ষাই কেৱল পুৰণি পৰম্পৰাৰ ক্ষাৰুকে আৰু পৰিৱৰ্তন আনিব নোৱাৰে। (সঁচা/মিছা)

12. Education does not help in developing scientific attitude among people. (True/False)

মানুহৰ মাজত বৈজ্ঞানিক মনোভাৱ গঢ়ি তোলাত শিক্ষাই সহায়ন কৰে। (সঁচা/মিছা)

6 marks questions

1. Discuss the factors affecting of social changes.

সামাজিক পৰিৱৰ্তনক প্ৰভাৱিত কৰা কাৰকসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

2. What is social change? Write the nature of social change. 2=4=6

সামাজিক পৰিৱৰ্তন কি? সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰকৃতি লিখা। ২=৪=৬

3. Explain the statement "Education as an instrument of social change"

“সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ আহিলা হিচাপে শিক্ষা” উক্তিটো ব্যাখ্যা কৰা।

4. What are the major characteristics of social organization.

সামাজিক সংগঠনৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি।

5. What are the causes of social disorganization.

সামাজিক বিসংগঠনৰ কাৰণ কি কি।

6. What are the main features of social disorganization.

সামাজিক বিসংগঠনৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি।

10 Marks questions

1. What is social change? Discuss the major factors influencing social change. 3+7=10.

সামাজিক পৰিৱৰ্তন কি সামাজিক পৰিৱৰ্তনক প্ৰভাৱিত কৰা প্ৰধান কাৰকসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। ৩+৭=১০।

2. What is social disorganization? Explain the main causes of social disorganization. 3+7=10

সামাজিক বিসংগঠন কি? সামাজিক বিসংগঠনৰ মূল কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। ৩+৭=১০

3. What is social disorganization? What are the remedies of social disorganization. 2+8=10

সামাজিক বিসংগঠন কি? সামাজিক বিসংগঠনৰ প্ৰতিকাৰসমূহ কি কি। ২+৮=১০

4. What is social organization? Discuss the main characteristics of social organization. 3+7=10
সামাজিক সংগঠন কি? সামাজিক সংগঠনৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। ৩+৭=১০
5. Justify the statement "Education as an instrument of social change"
"সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ আহিলা হিচাপে শিক্ষা" এই কথাৰ ব্যাখ্যা প্ৰদান কৰা।
6. What is social change and explain its characteristics with examples.
সামাজিক পৰিৱৰ্তন কি আৰু ইয়াৰ বৈশিষ্ট্য উদাহৰণেৰে বুজাই দিব।

Unit 4

1 Marks questions

1. What is culture?
সংস্কৃতি কি?
2. Culture refers to:
সংস্কৃতিয়ে বুজায়
 - a) Only traditions
ক) কেৱল পৰম্পৰা
 - b) Only beliefs
খ) কেৱল বিশ্বাস
 - c) Way of life of people
গ) মানুহৰ জীৱন-ধাৰণৰ পদ্ধতি
 - d) Only education
ঘ) কেৱল শিক্ষা
3. What do we call the process of passing culture from one generation to another?
এটা প্ৰজন্মৰ পৰা আন এটা প্ৰজন্মলৈ সংস্কৃতিৰ পৰিৱৰ্তন প্ৰক্ৰিয়াক আমি কি বুলিব লাগিব?
4. Culture is inherited biologically. (True/False)
সংস্কৃতি জৈৱিকভাৱে উত্তৰাধিকাৰীসূত্ৰে পোৱা যায়। (সঁচা/মিছা)
5. The spread of cultural traits from one society to another is known as _____.
এখন সমাজৰ পৰা আন এখন সমাজলৈ সাংস্কৃতিক বৈশিষ্ট্যৰ বিস্তাৰক..... বোলে।
6. Who introduced the concept of cultural lag?
সাংস্কৃতিক বিলম্বৰ ধাৰণাকোনে প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল
7. Name one reason why cultural lag occurs.
সাংস্কৃতিক বিলম্ব হোৱাৰ এটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।
8. Cultural lag only happens in developing countries. (True/False)

সাংস্কৃতিকবিলম্বকেরলউন্নয়নশীলদেশসমূহতহেঘটে। (সঁচা/ মিছা)

9. When material culture advances faster than non-material culture, it creates a gap known as

যেতিয়াবস্তুগতসাংস্কৃতিঅবস্তুগতসাংস্কৃতিতকৈদ্রুতগতিতআগবাড়িয়ায়,
তেতিয়াইএটাব্যবধানবসৃষ্টিকৰেযাক ____ বোলে

10. A major cause of cultural diffusion in modern times is _____.

আধুনিকযুগতসাংস্কৃতিকপ্রসাৰৰএটাপ্রধানকাৰণহল_____.

11. The concept of cultural lag was introduced by:

সাংস্কৃতিকবিলম্বৰধাৰণাটোপ্রৱৰ্তনকৰিছিল

a) Karl Marx

কাৰ্লমাৰ্ক্স

b) William F. Ogburn

উইলিয়ামএফঅগবাৰ্ন

c) Emile Durkheim

এমিলডাৰখেইম

d) Max Weber

মেক্সৱেবাৰ

12. Cultural lag refers to:

সাংস্কৃতিকবিলম্বইবুজায়

a) Fast cultural change

দ্রুতসাংস্কৃতিকপৰিৱৰ্তন

b) Delay in cultural development

সাংস্কৃতিকবিকাশতপলমহোৱা

c) No change in culture

সাংস্কৃতিৰকোনোপৰিৱৰ্তননহয়

d) Equal change in all aspects

সকলোদিশতেসমানপৰিৱৰ্তন

13. Cultural diffusion occurs through:

সাংস্কৃতিকপ্রসাৰৰদ্বাৰাঘটে

a) Trade

ক) বাণিজ্য

b) Migration

খ) প্ৰব্ৰজন

c) Communication

গ) যোগাযোগ

d) All of the above
ওপৰৰসকলোবোৰ

14. Cultural diffusion leads to:

সাংস্কৃতিকপ্ৰসাৰণেঘটাই -

a) Cultural isolation

সাংস্কৃতিকবিচ্ছিন্নতা

b) Cultural exchange

সাংস্কৃতিকবিনিময়

c) No interaction

কোনোধৰণৰপাৰস্পৰিক্ৰিয়া-কলাপনাই

d) Cultural loss only

কেৱলসাংস্কৃতিকক্ষতি

15. When people move from one place to another and bring their culture, it is called:

যেতিয়ামানুহেএঠাইৰপৰাআনঠাইলৈগৈনিজৰসংস্কৃতিআনে, তেতিয়াইয়াককোৱাহয়

a) Acculturation

সংস্কৃতিকৰণ

b) Migration-based diffusion

প্ৰব্ৰজনভিত্তিকপ্ৰসাৰণ

c) Cultural lag

সাংস্কৃতিকবিলম্ব

d) Social control

সামাজিকনিয়ন্ত্ৰণ

6marksquestions

1. Defineculture?explainitsmaincharacteristics.

সংস্কৃতিৰসংজ্ঞাদিয়া। ইয়াৰমূলবৈশিষ্ট্যসমূহব্যাখ্যাকৰা।

2. Whatisculturaldiffusion?Discussitsimpactonsocietieswithexamples.

সাংস্কৃতিকপ্ৰসাৰকি?সমাজতইয়াৰপ্ৰভাৱৰবিষয়েউদাহৰণৰসৈতেআলোচনাকৰা।

3. Discussthedifferencebetweenmaterialcultureandnon-materialculturewithsuitable examples.

বস্তুগতসংস্কৃতিআৰুঅবস্তুগতসংস্কৃতিৰমাজৰপাৰ্থক্যউপযুক্তউদাহৰণৰসৈতেআলোচনাকৰা।

4. Whatiscultural lag?Explainwhycultural lagoccurin society.

সাংস্কৃতিকবিলম্বকিসমাজতসাংস্কৃতিকবিলম্বকিয়ঘটেবুজাইদিয়া।

5. What is cultural diffusion? Write the important causes of cultural diffusion. 2+4=6

সাংস্কৃতিকপ্ৰসাৰকি?সাংস্কৃতিকপ্ৰসাৰণৰগুৰুত্বপূৰ্ণকাৰণসমূহলিখা। ২+৪=৬

6. What is material culture explain with proper examples.
বস্তুগতসংস্কৃতিকিসঠিকউদাহৰণেৰেসৈতেবুজোৱা।

7. What is non- material culture explain with examples.
অবস্তুগতসংস্কৃতিকিউদাহৰণেৰেসৈতেবুজোৱা।

10marksquestions

1. Whatisculture?explainitscharacteristicwithexamples.3+7=10

সংস্কৃতিকিইয়াৰবৈশিষ্ট্যসমূহউদাহৰণেৰেসৈতেব্যখ্যাকৰা।৩+৭= ১০

2. Defineculture?Explainthetypesofculturewithsuitableexamples.2+8=10.

সংস্কৃতিৰসংজ্ঞাদিবউপযুক্তউদাহৰণেৰেসংস্কৃতিৰপ্ৰকাৰসমূহবুজাইদিয়া।২+৮=১০

3. Discusstherelationshipbetweencultureandsociety.Howdotheyinfluenceeach other?

সংস্কৃতিআৰুসমাজৰসম্পৰ্কৰবিষয়েআলোচনাকৰা।তেওঁলোকেপ্ৰত্যেককেকেনেকৈপ্ৰভাৱিত কৰে

4. Whatisthedifferencebetweenmaterialandnon-materialculture?Discusstheir importance in society. 5+5=10

বস্তুগতআৰুঅবস্তুগতসংস্কৃতিৰমাজতপাৰ্থক্যকিসমাজতইহঁতৰগুৰুত্বৰবিষয়েআলোচনাকৰা।
৫+৫=১০

5. Describetherelationshipbetweeneducationandculture.

শিক্ষাআৰুসংস্কৃতিৰমাজৰসম্পৰ্কবৰ্ণনাকৰা।

6. Whatisculturallag?Discuss themainfeaturesofculturallag.4+6=10

সাংস্কৃতিকবিলম্বকিসাংস্কৃতিকবিলম্বৰমূলবৈশিষ্ট্যসমূহৰবিষয়েআলোচনাকৰা।৪+৬= ১০

7. WhatisCulturaldiffusion?discussthemainfeaturesofculturaldiffusion.4+6=10

সাংস্কৃতিকপ্ৰসাৰকি।সাংস্কৃতিকপ্ৰসাৰণৰমূলবৈশিষ্ট্যসমূহৰবিষয়েআলোচনাকৰা।৪+৬=১০